

Kemal Ertuğrul
Yönetim Kurulu Başkanı
Erkim Yapı Kimyasalları

İnşaat Labirentinde Doğru Yolu Aramak

Ülkelerin strateji ve eylem planları, sosyoekonomik hedeflerin saptandığı önemli belgelerdir. Modern yönetim anlayışının bir ürünü olan "Strateji ve Eylem Planları" son yıllarda ülkemizde de oluşturulmaktadır. "Enerji Verimliliği Strateji Belgesi", "İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı", "Ulusal Deprem Stratejisi Eylem Planı" "UDSEP-2023", "Kentsel Gelişim Strateji ve Eylem Planı", "KENTGES" bunlardan bazılarıdır.

Stratejik planlara ait hedefler uzun ve orta vadeli planlarda uygulama alanına dahil edilirler. Bu anlamda yıllık bütçelerin hazırlanmasında temel doküman olan Orta Vadeli Program 2012-2014 yayımlanmıştır. 2012-2014 Orta Vadeli Program'da inşaat sektörü ile ilgili hedefler belirlemiştir. Hedef "Kaliteye dayalı rekabet ve talep üzerine kurulu, beşeri ve fiziki sermayesi gelişmiş, ileri teknoloji kullanan, çevreye duyarlı ve yüksek hizmet kalitesiyle uluslararası piyasalarda markalaşmış bir sektör yapısı oluşturmak"tır. Bu hedeflere ulaşmak için:

- a-** Uluslararası standartlarda fen, sanat ve sağlık kurallarına uygun imalat yapılmasını teminen denetim etkinleştirilecek, Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un yurt genelinde etkin bir şekilde uygulanması sağlanacaktır.
 - b-** Ara işgücü ve yapı müteahhitliğinde belgelendirme sistemi kurularak sektör istihdamının kalitesi yükseltilecektir.
 - c-** Yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin akredite olmuş firmalar tarafından verilmesi sağlanacak, finansmana erişim ve politik risk sigortası destekleriyle rekabet gücü artırılacaktır.
 - ç-** Teknik müşavirlik hizmetlerine olan talebin niteliği yükseltilecek bu hizmetlerin etkin bir şekilde kullanılması sağlanacak, sektörün tasarım kabiliyetleri geliştirilerek uluslararası rekabet gücü artırılacaktır.
 - d-** Yapı malzemesi üretiminde kalite artırılacak, yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin yapı malzemesi ihraç potansiyeli yükseltilecektir.
- işlemlerinin yapılması planlanmıştır.

İnşaat sektörü, dünyada ve ülkemizdeki ekonomik koşullar, eğitim, mühendislik, iş gücü, işçi sağlığı ve iş güvenliği, yapı malzemesi, kamu ve denetim, yasal yapılanma, finansman, tüketici profili gibi faktörlerin etkilediği karmaşık bir alandır.

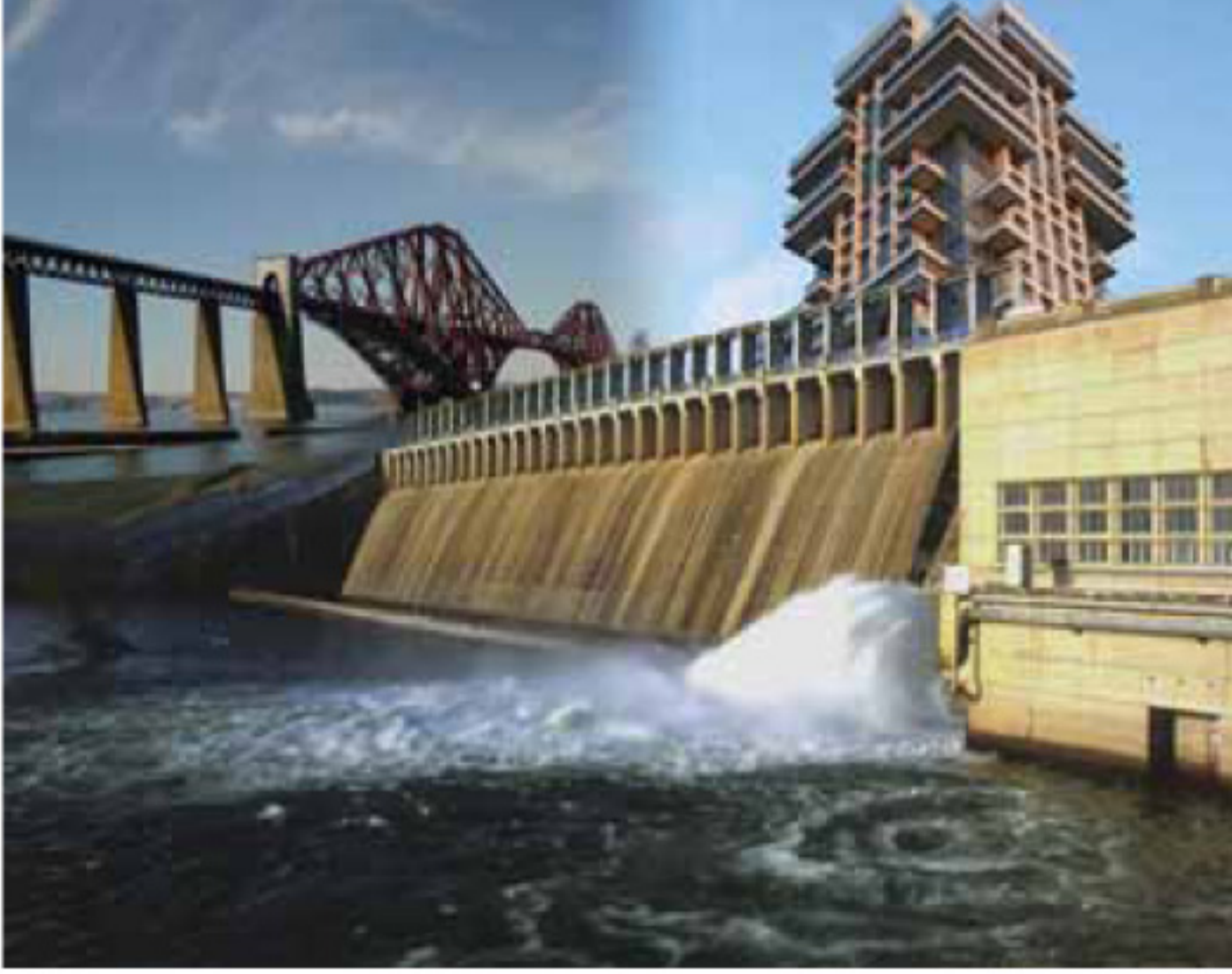
Ülke koşullarının hedeflerle örtüşmesinin sağlanması sektörün bütün taraflarının sorumluluğudur. Ekonomik büyüme içinde

önemli bir konumu olan inşaat sektörü, Gayri Safi Yurtiçi Hsıla' ya (GSYİH) yıllara göre değişken olarak %4-%7 oranında direkt katkı sağlamaktadır. Girdi aldığı ve girdi verdiği alanlardaki çarpan etkisi ile bu oran %28-%33 aralığına yükselmektedir. Evet, GSYİH'nin 1/3'ü inşaat sektörü tarafından yaratılmaktadır. İnşaat sektörünün yurtdışı performansının artırılmasının yurtiçindeki koşulların iyileştirilmesine bağlı olduğu açık bir gerçektir. Engineer News Record (ENR) tarafından yayınlanan raporda dünyanın en büyük 225 uluslararası inşaat şirketi sıralamasında Çin'den sonra 31 firma ile 2. sıradaki konumumuzu korumuş durumdayız. 2010 yılı yaklaşık verileri ile 62 Trilyon dolarlık dünya gayri safi hasılasının 8.4 trilyon dolar ile %13.6'sını üreten inşaat sektöründe Türk şirketleri ancak ENR-225 cirosunun sadece %3.8'ini üretebiliyorlar.

Türkiye, müteahhitlik şirketlerinin ortalama ölçeklerine göre yapılan sıralamada 35 ülke içerisinde 29. sırada yer alıyor. ENR'nin dünyanın en büyük uluslararası tasarım müteahhitleri listesinde Türkiye'den sadece iki şirket bulunuyor. Bir başka ifade ile yalnızca niceliksel göstergelere dayanmak sektördeki problemlerin görmezlikten gelinmesine neden oluyor. Verimliliği arttırmak için yurtiçindeki yapılanmamıza bakmamız gerekiyor.

Bu açıdan sektörümüz ile ilgili 2012-2014 Orta Vadeli Program'da yer verilen hedefler önemsenmelidir.

a- Ara işgücü ve yapı müteahhitliğinde belgelendirme sistemi kurularak sektör istihdamının kalitesi yükseltilecektir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından oluşturulan standartlar bu anlamda önemli bir gelişmedir. Ancak bunun sadece kağıt üzerinde kalmaması gerekmektedir. Yıllardır gündeme getirdiğimiz "Müteahhitlerin Sertifikalandırılması" inşaat müteahhitliğini meslek olarak seçen firmaları haksız rekabetten koruyacaktır.

b- Teknik müşavirlik hizmetlerine olan talebin niteliği yükseltilecek bu hizmetlerin etkin bir şekilde kullanılması sağlanacak, sektörün tasarım kabiliyetleri geliştirilerek uluslararası rekabet gücü artırılacaktır.

ğün; inşaat mühendisliği alanı ile ilgili tablolarda sayılar bu alandaki problemimizin kaynağını ortaya koymaktadır. Daha büyük bir problem alanı ise eğitimin homojen olmamasıdır. İnşaat mühendisliği alanında en yüksek puan ile en düşük puan arasında %40'lık bir oran eğitimin kalite farkının açık bir göstergesidir. Bu kaynaktan gelen teknik insan gücü kurumsallaşmamış müşavirlik sistemi içinde başarıya ulaşamıyor. Bugün başarısını kanıtlamış müşavirlik şirketlerinin kurumsal yapılanmasına bakıldığında, dünya ölçütünde eğitim yapan o dönemin üniversitelerinin yetiştirdiği insan gücü görülecektir.

c-Yapı malzemesi üretiminde kalite artırılacak, yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin yapı malzemesi ihraç potansiyeli yükseltilecektir.

Çok önemli bir tespit ve gerçekçi bir hedef. Bunun için:

- Akademik eğitimde mühendislik alanlarında uzmanlaşma
- AR-GE ve araştırma destekleri
- Malzeme üretim kontrolü
- Üretim teknolojilerinin dinamizminin sağlanması gerekmektedir.

İnşaat sektörünün karmaşık yapısına ülke koşullarındaki olumsuzluklar eklenince problem daha da büyümektedir. Çözüm, faktörlerin etkileri göz önüne alınarak ortak akıl yaratmaktır. Bu ortak akıl sektöre girdi veren bütün tarafların yer aldığı "İnşaat Sektör Enstitüsü" kurularak oluşturulabilir. İnşaat sektörünün içinden gelen ve doğal olarak sektörümüzü çok iyi tanıyan Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sn. Erdoğan Bayraktar'ın öncelikle "Denetim ve Müşavirlik Sistemini" ele almasını çok

ÖĞRETİM ELEMANLARI SAYISI

YIL	PROF.	DOÇ.	Y.DOÇ.	ÖGR.GÖR.	TOPLAM
2005-2006	620	190	80	275	1165
2006-2007	650	200	85	290	1225
2007-2008	680	200	85	340	1305
2008-2009	700	200	95	350	1345
2009-2010	730	205	95	380	1410

* Rakamlar yuvarlatılmıştır.

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİ SAYILARI (4 YIL)

YIL	YENİ KAYIT Ö.S	TOPLAM Ö.S	MEZUN Ö.S
2005-2006	3600	18.600	2700
2006-2007	3350	19.200	2850
2007-2008	3500	19.600	3000
2008-2009	5200	21.400	3250
2009-2010	5500	23.450	3500

* Rakamlar yuvarlatılmıştır.

Yurtiçinde formatlanarak yeterlilikleri geliştirilmeden bu alanda yurtdışında başarı beklememiz hayalcilik olur. Mühendislik akademik eğitiminden başlanarak bu olayın düzenlenmesi gereklidir. Akademik eğitimin bugünkü modeli ile inşaat sektörü ve girdi aldığı diğer alanlarda ihtiyaç olan teknik insan kaynağını yaratamıyor. Sürekli artan kontenjanlar, ancak artmayan akademik personel sayıları, ortak eğitim (Staj) açmazı laboratuvar ve araştırma olanaksızlıkları bu sonucu doğuruyor. Örne-

olumlu bir gelişme olarak görüyoruz. Ülkemizdeki bu yapı içinde ERKİM markamız ile dünya standartlarını ölçüt alarak uzun vadeli anlayışla üretiyoruz ve dünyanın birçok ülkesine gururla pazarlıyoruz. İnsana yatırım yaparak teknoloji yaratmak çözüm yoludur. "Cümleler doğrudur sen doğru isen, doğruluk bulunmaz sen eğri isen" felsefesi ile hedeflerimize emin adımlarla ilerliyoruz.